

HVAD ER TALENT?

*Mette Krogh Christensen, PhD, lektor
Institut for Idræt og Biomekanik, Forskningsenheden Bevægelse, Idræt og Samfund
Syddansk Universitet*

mkchristensen@health.sdu.dk

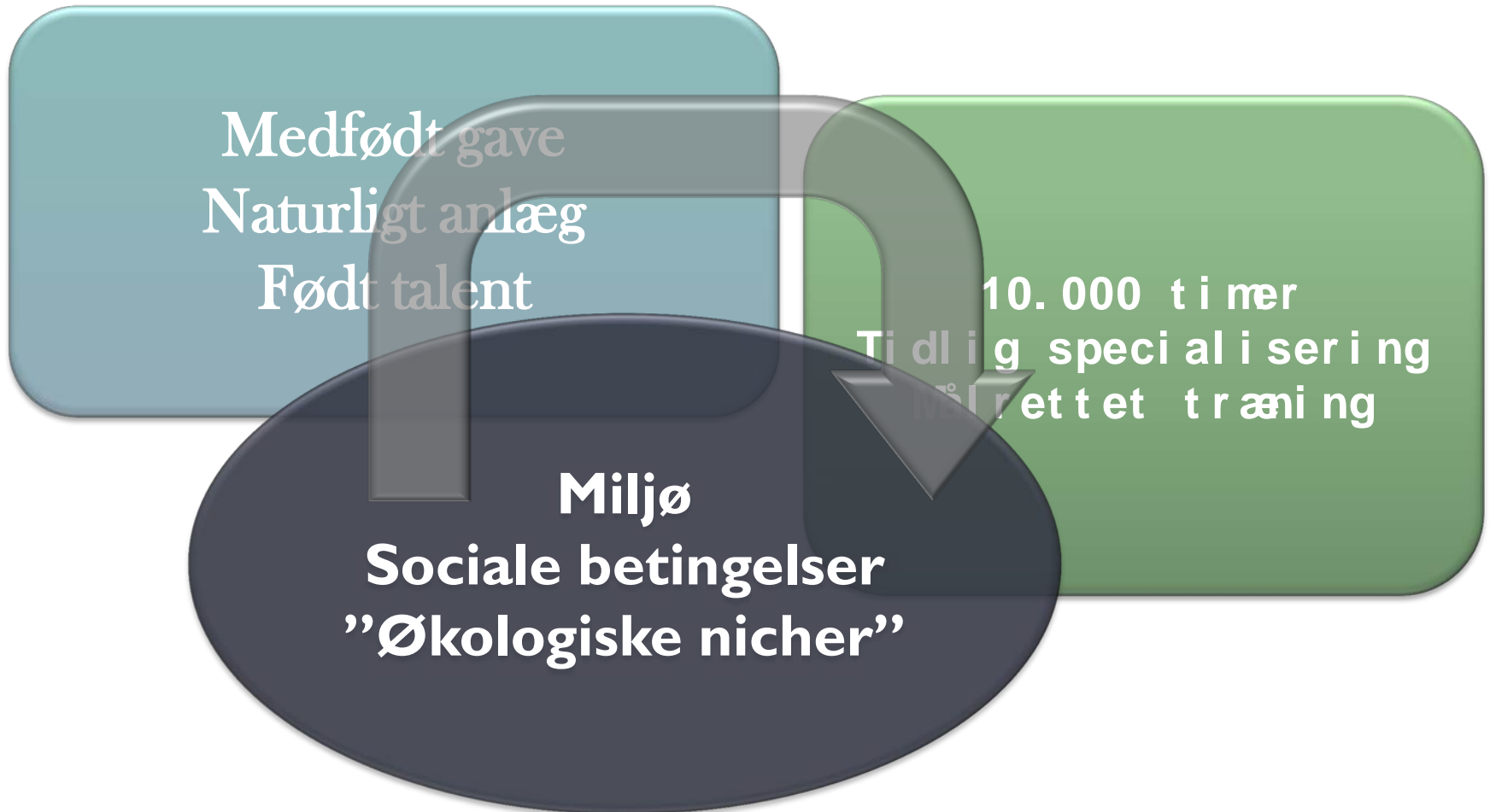
Den næste halve time...

- Hvad er talent – og hvad er det ikke?
- En case om fodbold
- Perspektiver for talentidentifikation
- Jeres spørgsmål

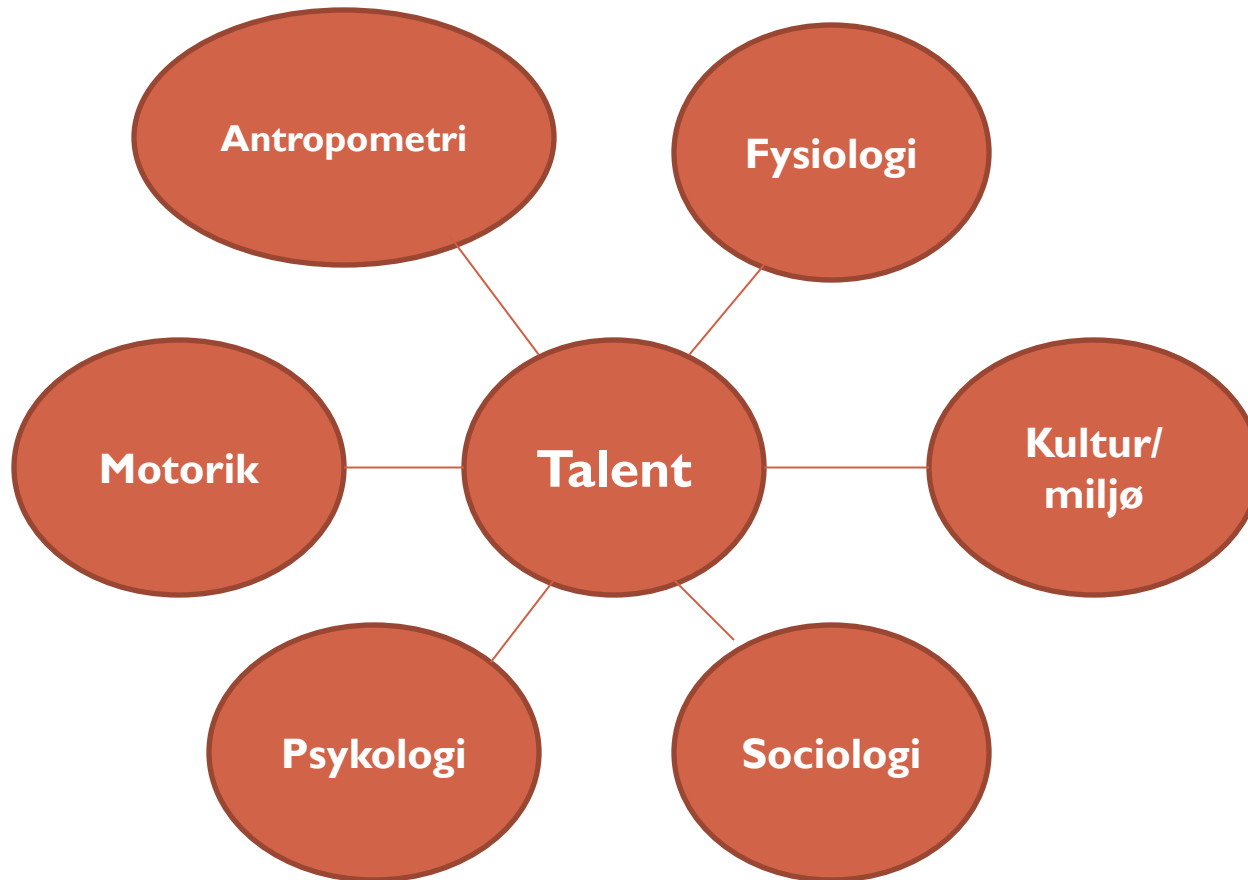
Hvad er talent?

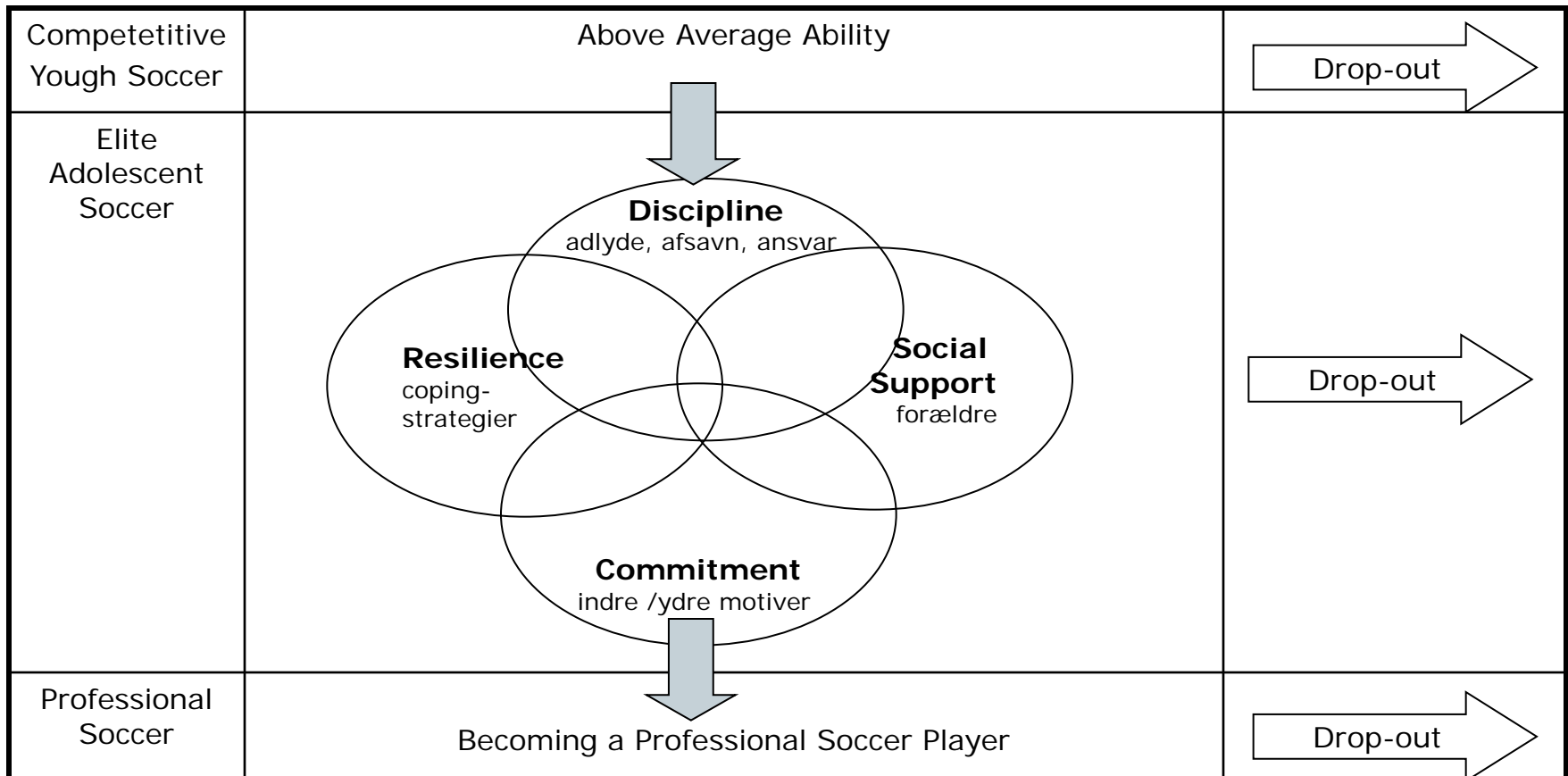
Definitioner

- “Talent is a social construction. It is a label of approval we place on traits that have a positive value in the particular context in which we live” (Csikszentmihalyi, 1993, p. 23)
- “In fact, according to Darwinian models of talent development, an individual’s potential becomes actualized through the evolutionary interaction of innate capacities and “ecological niches” available in family, school, and workplace” (Simonton, Psy.Rev. 1999;106(3), p.454)

Multi-dimensionelle faktorer

Eksempel på psyko-sociale faktorer

Holt and Dunn, Jour.of App.Sport Psych., 16, 199-219, 2004

Eksempel på psyko-sociale faktorer

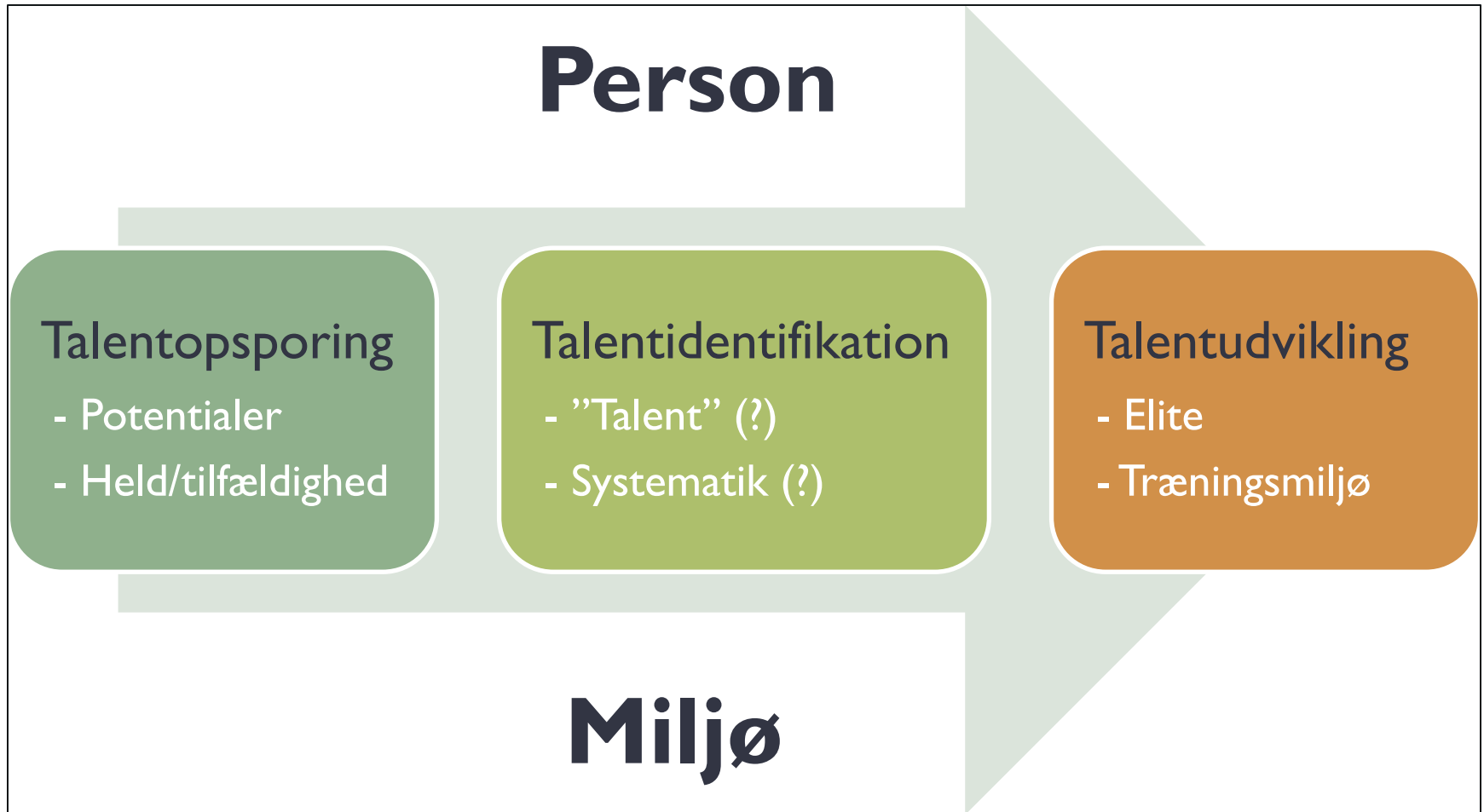
Eksempel fra et studie af unge engelske sub-elite fodboldspillere (gns. 18 år) på vej væk fra fodboldkarrieren

Risiko for drop-out hvis talentet mangler:

- viljesbestemt adfærd
- evne til tilfredshedsudsættelse
- beslutsomhed i forhold til succes
- strategisk karriereplanlægning
- coping strategier
- håndgribelig / materiel support

Holt and Mitchell, Int.J.Sport.Psychol.,2006;37:7-98

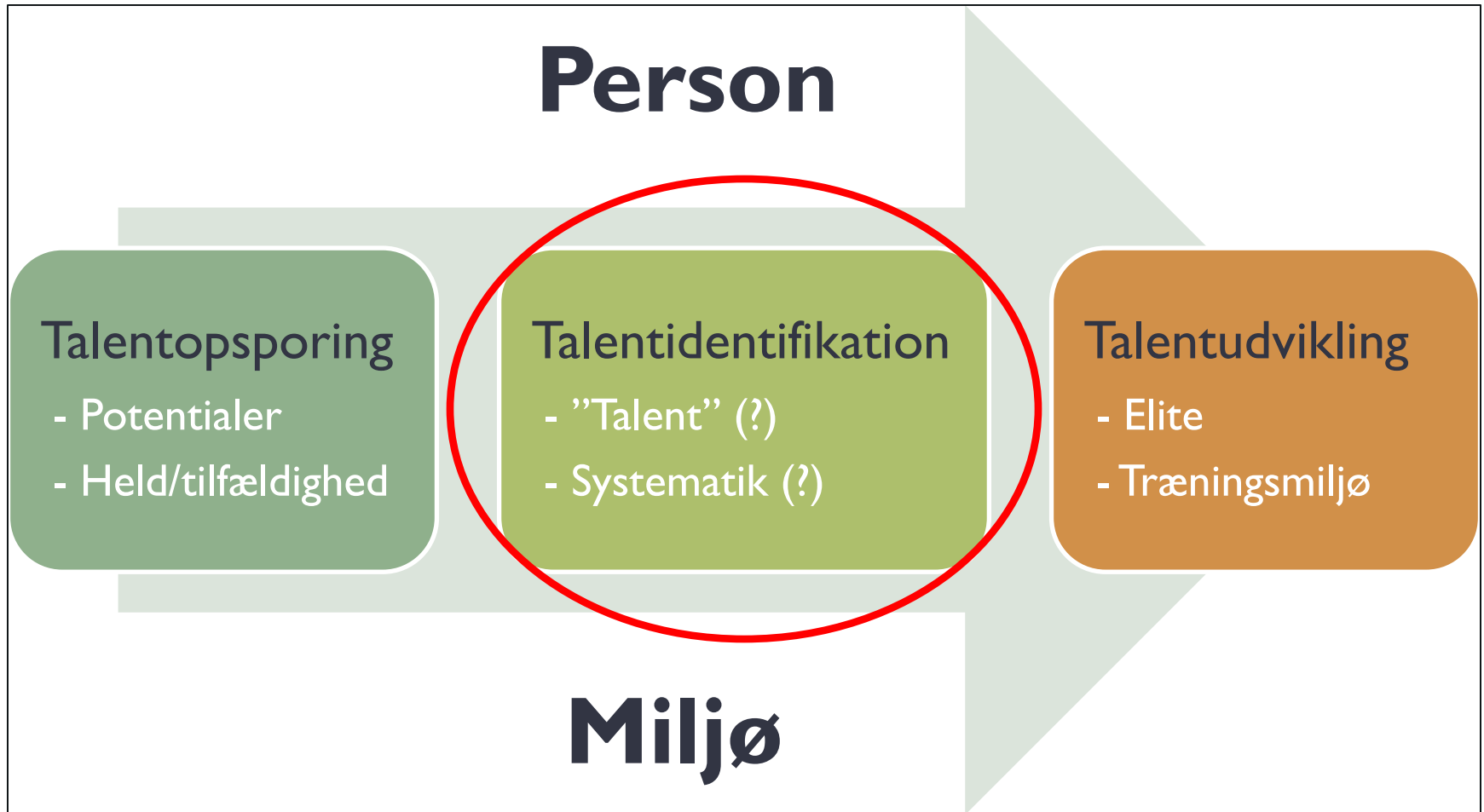
Udviklingsproces

Frit efter: Kristoffer Henriksen: "Inspiration til talentudvikling" 2008

Udviklingsproces

Frit efter: Kristoffer Henriksen: "Inspiration til talentudvikling" 2008

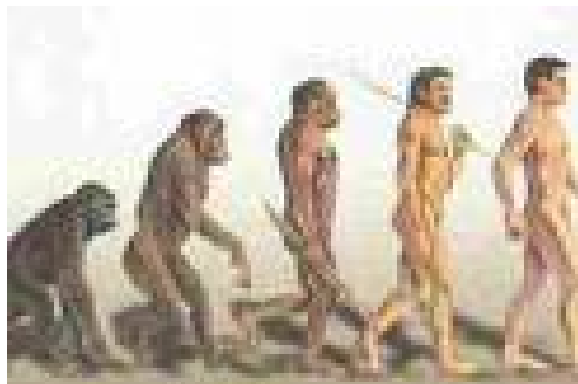

Et studie af talentidentifikation i danske herreungdomselitefodbold

EN CASE OM FODBOLD

To tankegange om talentudvikling

- En **evolutionær** udviklingstankegang: prioriterer en bred talentmasse i så lang tid som muligt.

- En **strategisk** udviklingstankegang: sorterer og udtyster i talentmassen på et meget tidligt tidspunkt.

Dilemma i talentidentifikation

Tidlig udvælgelse

- Ønske (**håb**) om at identificere talenter så tidligt som muligt.
- Større mulighed for at udvikle talenterne over en længere periode.

Udvælgelse af hvad?

- Vanskeligt at identificere præcise, endsige objektive, kriterier for talent (Simonton, 1999, Morris, 2000)

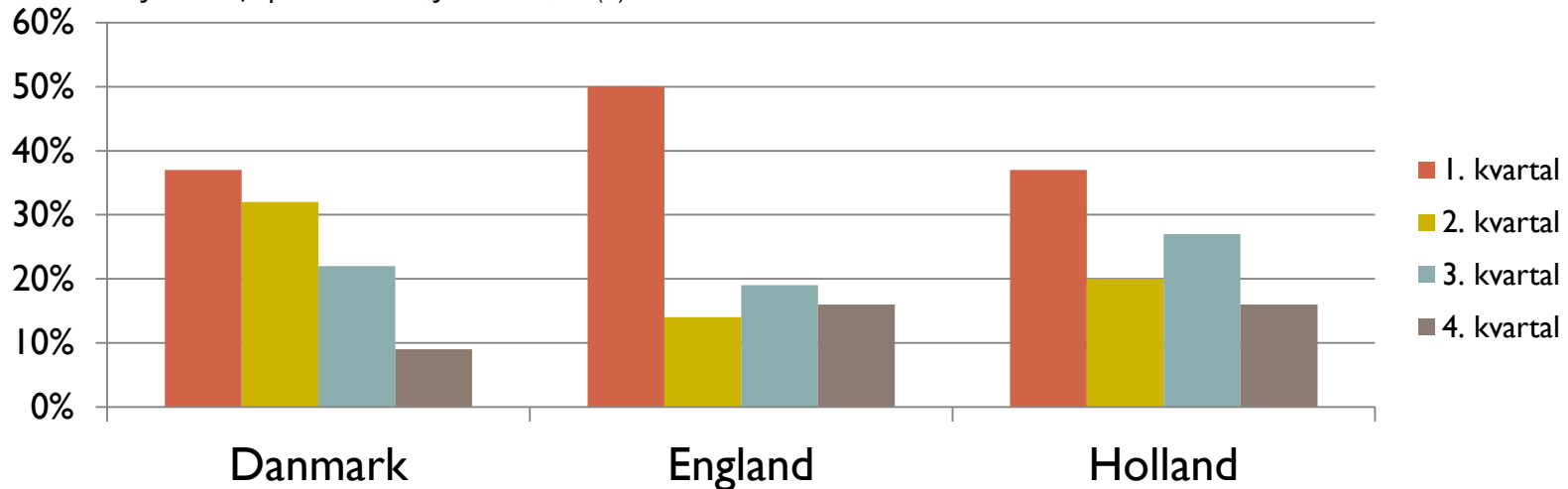
Relativ alderseffekt i fodbold

Tidligt fysisk udviklede børn

- Favoriseres p.g.a. deres fysiske størrelse og styrke
- Får mere positiv feedback og ses mere af træneren
- Selektteres tidligt

Fødselskvartal, selekterede U15-U18 fodboldspillere

Helsen et al. *Journal of Sports Sciences*, June 2005; 23(6): 629 – 636

“Scientists need to determine the nature of the subjective and implicit criteria that coaches and scouts use to identify talented players”

(Williams & Reilly, 2000, p. 664).

I. pointe

Hvad skal trænes?

Hvem er træneren?

Cushion & Jones 2001, 2006;
 Jones, Armour, & Potrac 2003, 2004;
 Potrac, Jones, & Armour, 2002;
 Potrac, Jones, & Cushion, 2007;
 Christensen, 2009

Pierre Bourdieu
Refleksiv sociologi

DEN "OBJEKTIVE" OMVERDEN

DEN "SUBJEKTIVE" VERDEN

Transformationer

Klassifikation

Dybe strukturer

SOCIALE
STRUKTURER

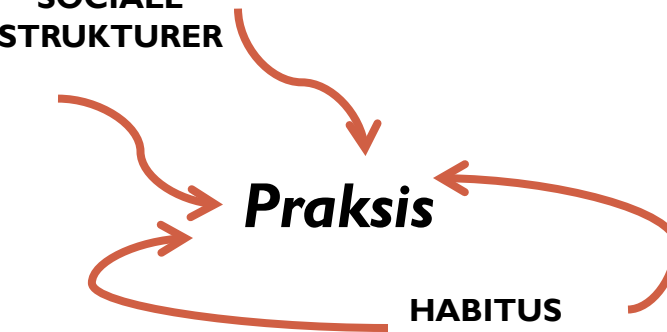
Praksis

HABITUS

Dispositioner

Praktisk sans

Smag

Et studie af træneres smag for talent

Christensen, MK (2009) "An Eye for Talent": Talent Identification and the "Practical Sense" of Top-level Soccer Coaches. *Sociology of Sport Journal*.

Formål:

At udforske elitefodboldtræneres smag for talent.

Metode:

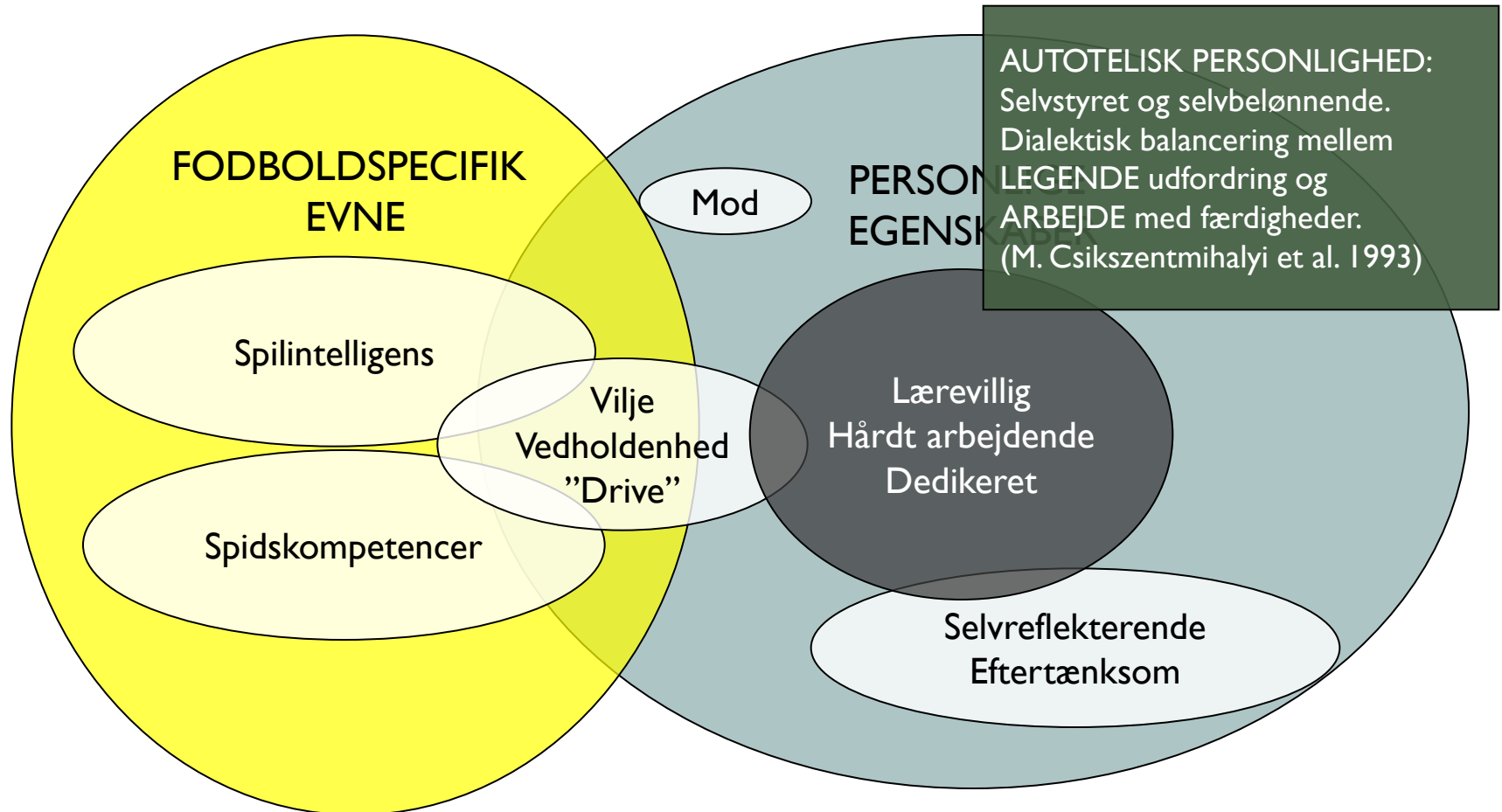
Dybdegående , livshistoriske interviews
4 landsholdstrænere og 4 talentudviklere

Perspektiv:

Hvilke kriterier bedømmer trænerne et talent på?
Hvad betyder det at kunne "se" et talent?

Hvordan vil du beskrive de kvaliteter en talentfuld fodboldspiller har?

Hvordan ved du at en fodboldspiller er mere talentfuld end en anden?

SE

- Synet er et sensomotorisk domæne og derfor en primær metafor.

FORNEMME

- Synsindtryk (subjektive erfaringer) evalueres og bliver til billeder og mønstergenkendelse.

VIDE

- Billeder og mønstergenkendelse etableres som viden hos den person, som har set og erfaret disse mønstre.

Lakoff and Johnson (1999)

Hvorfor er visuel erfaring vigtig?

- Forskellig tildeling af kapital (Cushion and Jones 2006)
- En person kan kun være talentfuld og anerkendes som talent i omgivelser, hvor netop dén slags talentfuldhed værdsættes (Tranckle and Cushion 2006)
- Visual erfaring formes og udvikles af individuelle livshistorier og løbebaner (Jones et al. 2003, Potrac et al. 2002)

Perspektiver for talentidentifikation

- Personlig smag og socialt miljø, der hvor ”talentet” befinder sig, betyder noget – en del, faktisk!
- Mesterlære: observation og imitation, er en kraftfuld socialisering i praksismiljøer.
- Sidemandsoplæring (refleksion og feedback) kan være med til at gøre intuition og visuel erfaring bevidst.
- Eksplicit viden skal forholdes til personlig smag og stil.

I. pointe Hvem er træneren?

~~Hvad skal trænes?~~

2. pointe

Talent afhænger af øjnene der ser

Fabelagtigt! Ekstranummer! Ekstranummer!

Tak-tak, De er alt for venlig ...

Mand uden gnist af talent fortryller mand, der bliver imponeret over alt

Udvalgte referencer:

Christensen, MK (2009) "An Eye for Talent": Talent Identification and the "Practical Sense" of Top-level Soccer Coaches. *Sociology of Sport Journal*.

Christensen, MK & Sørensen, JK (2009) Sport or school? Dreams and dilemmas for talented young Danish football players *European Physical Education Review*.

Christensen, MK (2008): Elitefodboldtræneres praktiske sans for talent. I: Henriksen, K (red.): *Inspiration til talentudvikling – et psykologisk perspektiv*. Syddansk Universitetsforlag.

Christensen, MK et al. (2008): Unge fodboldtalenters veje mod toppen – evolutionær eller strategisk talentudvikling? *Idrætshistorisk Årbog*.

Tak for jeres opmærksomhed

...og tak til Kulturministeriets Udvalg for Idrætsforskning, Team Danmark og Det Frie Forskningsråd – Kultur og Kommunikation for finansiel støtte.